

Fremsat den 18. december 2009 af videnskabsministeren (Helge Sander)

Forslag

til

Lov om særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede

§ 1. Universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Biblioteksskole og arkitekt- og designskolerne kan udbyde særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede. Forløbene har til formål at forbedre og udbrede de nyuddannedes kompetencer i forhold til aktuelle jobmuligheder og begrænse risikoen for, at nyuddannede bliver ledige efter endt uddannelse.

Stk. 2. Ved særlige kompetenceudvidende forløb forstås i denne lov heltidsforløb, som sammensættes med udgangspunkt i fag på eksisterende heltidsuddannelser. Forløbet kan have en varighed af indtil 6 måneder svarende til 30 ECTS-point.

§ 2. Optagelse på et særligt kompetenceudvidende forløb, jf. § 1, er betinget af, at

- 1) ansøger har dansk statsborgerskab eller ved adgang til uddannelse har et retskrav på ligestilling med danske statsborgere,
- 2) ansøger er ved at afslutte sin første kandidatuddannelse, professionsbacheloruddannelse, erhvervsakademiuddannelse, overbygningsuddannelse fra designskolerne eller afsluttende uddannelse fra Kunstakademiets Billedkunstskoler, Statens Teaterskole eller Den Danske Filmskole,
- 3) ansøger indgiver ansøgning om optagelse inden afslutningen af en uddannelse, som nævnt i nr. 2,
- 4) ansøger påbegynder det særlige kompetenceudvidende forløb i forlængelse af en uddannelse, som nævnt i nr. 2, inden for den frist, der fremgår af regler fastsat i medfør af § 3,
- 5) ansøger ikke i perioden fra afslutning af en uddannelse, som nævnt i nr. 2, til påbegyndelsen af det særlige kompetenceudvidende forløb modtager dagpenge,
- 6) ansøger ønsker optagelse på et forløb, som vil bibringe ansøger kompetencer inden for nye fagområder i forhold til de faglige kompetencer, som den pågældende har opnået ved at have gennemført sin uddannelse, som nævnt i nr. 2,

7) ansøger opfylder de almindelige adgangskrav, som gælder for de fag, som det særlige kompetenceudvidende forløb tager udgangspunkt i, og

8) ansøger ikke er ved at afslutte en erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse, som giver adgang til en efterfølgende videregående uddannelse på heltid på en professionshøjskole, et erhvervsakademi, en ingeniørhøjskole eller Danmarks Medie- og Journalisthøjskole.

Stk. 2. Ansøgning om optagelse på et særligt kompetencegivende forløb skal indgives til den uddannelsesinstitution, der udbyder forløbet. Afgørelse om optagelse træffes af den i 1. pkt. nævnte institution.

§ 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter nærmere regler for de særlige kompetenceudvidende forløb på universiteterne. Ministeren fastsætter endvidere regler om ansøgning, om optagelse på uddannelsesinstitutioner som nævnt i 1. pkt., herunder om ansøgningens form, og om adgang til at klage over afslag på optagelse. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at kun gennemførelse af nærmere bestemte kandidatuddannelser skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb, som udbydes af universiteterne.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for de særlige kompetenceudvidende forløb på professionshøjskoler, erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. Ministeren fastsætter endvidere regler om ansøgning, om optagelse på uddannelsesinstitutioner som nævnt i 1. pkt., herunder om ansøgningens form, og om adgang til at klage over afslag på optagelse. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at kun gennemførelse af nærmere bestemte erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb, som udbydes af de i 1. pkt. nævnte institutioner. For så vidt angår professionsbacheloruddannelserne på Økonomi- og Erhvervsministeriets område fastsættes reglerne nævnt i 3. pkt. efter drøftelse med økonomi- og erhvervsministeren.

Stk. 3. Kulturministeren fastsætter nærmere regler for de særlige kompetenceudvidende forløb på Danmarks Biblio-

teksskole og arkitekt- og designskolerne. Ministeren fastsætter endvidere regler om ansøgning, om optagelse på uddannelsesinstitutioner som nævnt i 1. pkt., herunder om ansøgningens form, og om adgang til at klage over afslag på optagelse. Ministeren kan desuden fastsætte regler om, at kun gennemførelse af nærmere bestemte kandidatuddannelser, overbygningsuddannelser på designskolerne eller en afsluttende uddannelse på Kunstakademiets Billedkunstskoler, Statens Teaterskole eller Den Danske Filmskole skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb, som udbydes af de i 1. pkt. nævnte institutioner.

§ 4. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren kan efter ansøgning inden for vedkommende ministers område yde institutionerne tilskud til de særlige kompetenceudvidende forløb. Tilskuddet svarer på Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings og Undervisningsministeriets område til de takster, der er fastsat på finansloven for de heltidsuddannelser, hvis fag forløbene sammensættes med udgangspunkt i. Tilskuddet på Kulturministeriets område svarer til de takster, som kulturministeren har fastsat i gældende resultatkontrakter.

§ 5. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren kan pålægge ud-

dannelsesinstitutioner inden for vedkommende ministers område at udbyde særlige kompetenceudvidende forløb efter § 1 for at sikre et landsdækkende udbud heraf.

§ 6. Loven træder i kraft den 1. februar 2010 og har gyldighed til og med den 31. januar 2011, jf. dog stk. 4. Lovforslaget kan stadfæstes straks efter vedtagelsen.

Stk. 2. Loven finder anvendelse på nyuddannede, der har afsluttet den i § 2, stk. 1, nr. 2, nævnte uddannelse efter den 1. januar 2010.

Stk. 3. Personer, der har afsluttet deres uddannelse i perioden fra den 1. januar til den 1. februar 2010, kan blive optaget på et særligt kompetenceudvidende forløb, jf. § 1, uanset at de ikke opfylder betingelserne nævnt i § 2, stk. 1, nr. 2-4. Ansøgning om optagelse fra de personer, der er nævnt i 1. pkt., skal dog være indgivet senest den 1. marts 2010.

Stk. 4. Personer, der har påbegyndt et forløb efter denne lov, har ret til at færdiggøre dette forløb efter lovens regler, selv om forløbet først afsluttes efter lovens gyldighedsperiode.

§ 7. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning:
 - 1.1. Lovforslagets formål
 - 1.2. Lovforslagets baggrund
 - 1.3. Gældende ret
2. Lovforslagets indhold
 - 2.1. Etablering af ordningen med de særlige kompetenceudvidende forløb
 - 2.1.1. Adgangsgivende uddannelser
 - 2.1.2. Fordeling af rammen til udbud af særlige kompetenceudvidende forløb
 - 2.1.3. Institutionernes vurdering af ansøgninger om optag på særlige kompetenceudvidende forløb
 - 2.2. Betingelser for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb
 - 2.3. Bemyndigelse til videnskabsministeren, undervisningsministeren og kulturministeren
 - 2.4. De nye reglers ikrafttræden
 - 2.5. Forholdet til dagpengereglerne
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Administrative konsekvenser for borgere
6. Miljømæssige konsekvenser
7. Lovforslagets forhold til EU-retten
8. Høring
9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets formål

Lovforslaget er et beskæftigelsesfremmende initiativ, som har til formål at begrænse risikoen for, at nyuddannede bliver ledige ved at tilbyde dem særlige kompetenceudvidende forløb på visse uddannelsesinstitutioner. Forløbene skal forbedre og udbrede de nyuddannedes kompetencer i forhold til de aktuelle jobmuligheder. Af den politiske aftale, jf. punkt 1.2. neden for, om de særlige kompetenceudvidende forløb, fremgår, at formålet skal opnås ved, at forløbene udvider den nyuddannedes kompetencer på nye områder. Dette betyder, at en nyuddannet kun kan optages på forløb, der består af fag/fagområder, som den nyuddannede ikke har gennemført på sin netop afsluttede uddannelse. Samtidig skal de særlige kompetenceudvidende forløb begrænses til den målgruppe af nyuddannede, der har en betydelig risiko for ledighed.

1.2. Lovforslagets baggrund

Lovforslaget er en udmøntning af den politiske aftale af 12. november 2009 om finansloven for 2010 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti, hvorefter der foreslås gennemført en

ekstraordinær indsats for kommende nyuddannede fra kandidatuddannelser m.v. i form af etablering af særlige kompetenceudvidende forløb i forlængelse af den igangværende uddannelse. Forløbet skal forbedre og udbrede den enkelte nyuddannedes kompetencer i forhold til de aktuelle jobmuligheder og begrænse risikoen for, at kommende nyuddannede bliver ledige. Forløbene er et tilbud til nyuddannede fra Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings, Undervisningsministeriets, Kulturministeriets samt Økonomi- og Erhvervsministeriets område med de neden for beskrevne begrænsninger.

Ordningen foreslås at træde i kraft den 1. februar 2010. Ifølge den politiske aftale er der afsat midler til den forslåede ordning frem til og med 31. januar 2011.

Forløbet giver efter gældende regler ikke ret til statens uddannelsesstøtte (SU), men det foreslås samtidig, at deltagere i de særlige kompetenceudvidende forløb kan modtage støtte til forsørgelse i form af en ydelse, der i størrelse og vilkår svarer til SU. På denne baggrund etableres der ved et samtidigt fremsat lovforslag om ændring af SU-loven (Støtte til særlige kompetenceudvidende forløb for nyuddannede) en ny forsørgelsesydelse for deltagere i særlige kompetenceudvidende forløb.

1.3. Gældende ret

Universiteterne kan udbyde enkeltfag og fagspecifikke kurser fra deres heltidsuddannelser som deltidsuddannelse med delvis deltagerbetaling, jf. universitetslovens §§ 5 og 26. På tilsvarende måde kan institutioner med erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser med udgangspunkt i de heltidsuddannelser, den enkelte institution er godkendt til at udbyde, afholde åben uddannelse mod deltagerbetaling, jf. §§ 3 og 8 i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) mv. Det samme gør sig gældende for institutioner under Kulturministeriet, jf. lov om videregående kunstneriske uddannelsers § 13 og lov om Danmarks Biblioteksskoles § 5.

Lovforslaget indebærer, at den målgruppe, som kan komme i betragtning til et særligt forløb, kan gennemføre dette uden deltagerbetaling.

Det nye i lovforslaget er således alene, at deltagerne kan følge de særlige kompetenceudvidende forløb gratis og de begrænsninger i målgruppen, der følger af, at der her etableres en særlig gunstig finansieringsmodel for deltagerne i forhold til andre uddannelsessøgende.

Forskellen i finansieringsmodel skal ses i sammenhæng med, at deltidsuddannelse skal tilrettelægges for erhvervsaktive, der således forudsættes at have en sideløbende indkomst, der kan dække deltagerbetalingen og leveomkostningerne, mens de nyuddannede, der er målgruppen for de foreslåede kompetenceudvidende forløb, netop ikke har en sådan sideløbende indkomst, der ville kunne dække en deltagerbetaling, ligesom de ikke kan forventes at have en indkomst, der kan dække leveomkostningerne under det særlige kompetenceudvidende forløb. Som en konsekvens af fag på deltid, vil man heller ikke være berettiget til SU efter gældende regler.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Etablering af ordningen med de særlige kompetenceudvidende forløb

Målgruppen for de særlige kompetenceudvidende forløb er ifølge lovforslaget nyuddannede fra de videregående uddannelser under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet, Kulturministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet, hvor der ikke umiddelbart er relevante videreuddannelsesmuligheder. Ved relevante videreuddannelsesmuligheder forstås i lovforslaget, at der ved afslutning af en uddannelse er adgang til en hel videregående uddannelse inden for samme fagområde, som anses at udgøre en naturlig overbygning på den afsluttede uddannelse. Lovforslagets målgruppe omfatter således nyuddannede fra kandidatuddannelser, overbygningsuddannelser på de-

signskolerne og tilsvarende afsluttende uddannelse fra en af Kulturministeriets videregående uddannelsesinstitutioner. Lovforslaget omfatter således ikke bachelorer fra universiteterne eller Kulturministeriets institutioner samt ansøgere med grunduddannelsen fra designskolerne.

Målgruppen omfatter endvidere nyuddannede fra erhvervsakademiuddannelser samt professionsbacheloruddannelser fra Undervisningsministeriets og Økonomi- og Erhvervsministeriets institutioner, hvor der ikke umiddelbart er adgang til en hel videregående uddannelse inden for samme fagområde, som anses at udgøre en naturlig overbygning på erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelsen.

Den afsatte ramme til finansiering af de særlige kompetenceudvidende forløb på finansloven 2010 indebærer, at kun en mindre andel af målgruppen for initiativet vil kunne indskrives på et særligt kompetenceudvidende forløb. Derfor foreslås det, at målgruppen uddannelsesmæssigt begrænses til de uddannelser, hvor de nyuddannede har særlig stor risiko for ledighed.

Med henblik på at indfri formålet med initiativet samt udnytte de begrænsede midler mest effektivt set i forhold til formålet etableres en styringsmodel, der målretter aktiviteten på ordningen fra såvel efterspørgsels- som udbudssiden. Styringsmodellen omfatter følgende tre elementer:

2.1.1. Adgangsgivende uddannelser

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, kulturministeren og undervisningsministeren med inddragelse af økonomi- og erhvervsministeren vil udarbejde lister over de kandidatuddannelser, professionsbacheloruddannelser, overbygningsuddannelser og tilsvarende afsluttende uddannelser på Kulturministeriets område samt erhvervsakademiuddannelser, hvorfra de nyuddannede har adgang til at blive optaget på et særligt kompetenceudvidende forløb. Undervisningsministeren vil fastsætte sin liste i samarbejde med økonomi- og erhvervsministeren. Listerne vil omfatte uddannelser, hvor de nyuddannede er hårdest ramt af ledighed. Ved at begrænse ordningen til nyuddannede fra uddannelser med høj ledighedsrisiko øges effekten af ordningen. Opgørelsen af de nyuddannedes ledighed baseres på aktuelle ledighedstal fra Danmarks Statistik for nyuddannede fra kandidatuddannelser, professionsbacheloruddannelser, erhvervsakademiuddannelser, overbygningsuddannelser eller tilsvarende afsluttende uddannelse på en af Kulturministeriets institutioner. Foreløbige lister vil blive offentliggjort på ministeriernes hjemmesider i december 2009, således at kommende nyuddannede kan orientere sig om, hvorvidt de kan indgå i målgruppen for

de særlige kompetenceudvidende forløb. Ud fra de foreløbige lister over adgangsgivende uddannelser forbereder uddannelsesinstitutionerne forslag til udbud af særlige kompetenceudvidende forløb, jf. neden for. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, kulturministeren og undervisningsministeren med inddragelse af økonomi- og erhvervsministeren fastsætter de endelige lister efter de regler, der fastsættes i medfør af lovforslagets § 3.

2.1.2. Fordeling af rammen til udbud af særlige kompetenceudvidende forløb

Videnskabsministeren, undervisningsministeren og kulturministeren vil ifølge lovforslagets § 4 fordele rammen for tilskud til de særlige kompetenceudvidende forløb mellem institutionerne. Fordelingen vil ske på baggrund af ansøgninger fra institutionerne. I ansøgningerne skal institutionerne beskrive, hvilke forløb de vil udbyde, hvilke kategorier af nyuddannede forløbene retter sig imod, samt hvor mange forløb institutionerne vil have kapacitet til at udbyde. Institutionerne skal beskrive, hvordan de udbudte forløb forventes at øge jobmulighederne for målgruppen, og hvordan de tilfører den anførte målgruppe kompetencer på nye fagområder. Fordelingen af midler skal ske under hensyn til, at der oprettes tilbud til alle relevante grupper af nyuddannede, at tilbuddene har en rimelig geografisk spredning, og at tilbuddene bliver fordelt over hele 2010. I den forbindelse kan ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren ifølge lovforslaget pålægge uddannelsesinstitutioner at udbyde særlige kompetenceudvidende forløb. Fordelingen af midler vil blive udmeldt til institutionerne som tilskudstilsagn. I tilsagnene til den enkelte institution anføres, hvilke særlige kompetenceudvidende forløb institutionen er forpligtet til at udbyde. Fordelingen af midler på institutioner vil blive offentliggjort på ministeriernes hjemmesider. I den forbindelse annonceres, hvilke forløb de enkelte institutioner vil udbyde, og hvilke nyuddannede de udbudte forløb retter sig imod.

Tilskudshjemlen fremgår af lovforslagets § 4, og muligheden for at give påbud om udbud af særlige kompetenceudvidende forløb fremgår af lovforslagets § 5.

2.1.3. Institutionernes vurdering af ansøgninger om optag på særlige kompetenceudvidende forløb

Institutionerne skal ifølge lovforslaget foretage en konkret vurdering af ansøgninger om optagelse på særlige kompetenceudvidende forløb. Institutionen skal vurdere, om ansøgeren opfylder de i lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 1-8, anførte betingelser for optag. Herunder vurderer institutionen, jf. lovforslagets jf. § 2, stk. 1, nr.

6, om ansøgeren ved optagelse på det særlige kompetencegivende forløb får udvidet sine kompetencer på fagområder, der er nye i forhold til de fagområder, der indgår i den adgangsgivende videregående uddannelse. Endelig skal institutionen vurdere, om ansøgeren er ved at afslutte en uddannelse, der er indeholdt i listerne over adgangsgivende uddannelser, jf. oven for under punkt 2.1.1. Hvis disse betingelser er opfyldt, vil ansøgeren blive optaget efter ”først til mølle”-princippet bestemt efter tidspunktet for ansøgningens modtagelse hos uddannelsesinstitutionen.

2.2. Betingelser for optagelse på de kompetenceudvidende forløb

Som det oven for er beskrevet, vil det efter lovforslaget være en betingelse for optagelse på de kompetenceudvidende forløb, at man på den ene side afslutter en uddannelse, hvor der er stor risiko for ledighed, og at man på den anden side gennem det særlige kompetenceudvidende forløb erhverver sig kompetencer inden for nye fagområder i forhold til de faglige kompetencer, som man allerede har opnået i sin forudgående uddannelse. Herudover skal de særlige kompetenceudgivende forløb heller ikke dublere allerede eksisterende videreuddannelsesmuligheder i form af hele videregående uddannelser. Derfor foreslås det også, at ansøgere, der er ved at afslutte en erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse, som i forvejen giver adgang til en efterfølgende videregående uddannelse på fuld tid på en professionshøjskole, et erhvervsakademi, en ingeniørhøjskole eller Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, må benytte sig af dette tilbud om uddannelse og ikke af de nye særlige kompetenceudvidende forløb, jf. lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 8.

Endvidere er det hensigten, at målgruppen hurtigst muligt må tage stilling til, om de ønsker at gøre brug af det nye tilbud om de særlige kompetenceudvidende forløb, eller om de i stedet vil søge ud på arbejdsmarkedet med hertil hørende dagpengeret for nyuddannede. Man skal derfor søge de særlige kompetenceudvidende forløb, inden man afslutter sin forudgående uddannelse. Det særlige forløb skal også påbegyndes i umiddelbar forlængelse af den forudgående uddannelse, jf. § 2, stk. 1, nr. 2-4, og man må ikke have oppebåret dagpenge i perioden mellem den afsluttede uddannelse og det særlige forløb, jf. § 2, stk. 1, nr. 5. Der er således tale om et individuelt valg, som den enkelte træffer.

Endelig vil målgruppen blive omfattet af de sædvanlige regler, der gælder for adgangen til uddannelser på det pågældende område. Adgangen til gratis uddannelse er således begrænset til danske statsborgere og udenlandske statsborgere, der har krav på ligestilling hermed

ved adgangen til uddannelse. Det vil være udlændinge, der er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark, og udlændinge, der efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler, herunder kulturaftaler, som Danmark har indgået, har krav på ligestilling med danske statsborgere, jf. også bemærkningerne til § 2, stk. 1, nr. 1.

Hertil kommer, at ansøgerne, for at få det nødvendige udbytte af de særlige kompetenceudvidende forløb, skal opfylde de faglige adgangskrav, der gælder for de fag, som forløbene sammensættes med udgangspunkt i, jf. lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 7.

2.3. Bemyndigelser til ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren

Lovforslaget indeholder i § 3 bemyndigelser for de tre ministre til at fastsætte de nærmere regler for de særlige kompetenceudvidende forløb.

Bemyndigelserne vil blandt andet blive brugt til at fastsætte, at de særligt kompetenceudvidende forløb for de enkelte uddannelsesaktiviteter skal følge de tilhørende almindelige uddannelsesregler inden for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriets og Kulturministeriets område, bortset fra reglerne om deltagerbetaling.

Bemyndigelserne vil endvidere blive brugt til at fastsætte ansøgningsproceduren for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb og til at afgrænse de uddannelser, hvorfra nyuddannede kan indskrives på et særligt forløb. Afgrænsningen af uddannelser vil ske ud fra aktuelle ledighedstal fra Danmarks Statistik. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet i samarbejde med Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Kulturministeriet vil vedligeholde lister, der giver et samlet overblik over, hvilke særlige forløb der udbydes af de enkelte uddannelsesinstitutioner. Listerne vil blive tilgængelige på ministeriernes hjemmesider. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren fastsætter de endelige lister efter de regler, der fastsættes i medfør af lovforslagets § 3.

Lovforslagets § 5 giver endvidere de tre ministre mulighed for at pålægge uddannelsesinstitutionerne at udbyde særlige kompetenceudvidende forløb for at sikre et landsdækkende udbud i hele 2010, og at der oprettes tilbud til de relevante grupper af nyuddannede.

2.4. De nye reglers ikrafttræden

Loven foreslås at træde i kraft den 1. februar 2010 for hurtigst muligt at etablere det nye tilbud for nyuddannede,

der har en stor risiko for arbejdsløshed. Imidlertid bevirker semesterstrukturen på navnlig universiteternes og arkitektskolernes kandidatuddannelser, at det må forventes, at der er en betydelig gruppe af nyuddannede, der færdiggør deres uddannelse i januar 2010, altså før lovens ikrafttræden, og som derfor heller ikke vil opfylde de foreslåede betingelser i § 2, stk. 1, nr. 2-3, om, at ansøgeren skal være ved at afslutte sin uddannelse og indgive ansøgningen inden afslutningen. For ikke at udelukke denne gruppe fra tilbuddet om særlige kompetenceudvidende forløb foreslås det, at loven får virkning for nyuddannede, der har afsluttet deres uddannelse efter den 1. januar 2010. Da denne gruppe ligesom øvrige ansøgere hurtigst muligt bør træffe valget, om de vil gøre brug af de særlige kompetenceudvidende forløb, eller om de i stedet vil gå på dagpenge og søge job på arbejdsmarkedet, skal de senest den 1. marts 2010 have søgt om et særligt kompetenceudvidende forløb. Når fristen sættes relativt sent i forhold til kravet i lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 4, om, at det særlige kompetenceudvidende forløb skal ligge i umiddelbar forlængelse af den forudgående uddannelse, er det fordi, det ikke kan forventes, at alle de kompetenceudvidende forløb i forårssemestret 2010 kan sættes i værk allerede fra lovens ikrafttræden den 1. februar 2010.

2.5. Forholdet til dagpengereglerne

Det er i lovforslaget forudsat, at de særlige kompetenceudvidende forløb skal ligge i umiddelbar forlængelse af kandidatuddannelsen, overbygningsuddannelsen, professionsbacheloruddannelsen, erhvervsakademiuddannelsen eller tilsvarende afsluttende uddannelse på en af Kulturministeriets institutioner, og det er derfor ikke muligt at få adgang til de særlige kompetenceudvidende forløb efter en ledighedsperiode på arbejdsløshedsdagpenge. Den nyuddannede må således træffe et personligt valg om, hvorvidt vedkommende ønsker et særligt forløb eller ønsker at stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet og få dagpenge. Der henvises til lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 2-5.

Det er således afgørende for adgang til de særlige forløb, at den nyuddannede ikke efter afslutningen af sin kandidat-, overbygnings-, professionsbachelor- eller erhvervsakademiuddannelse eller tilsvarende afsluttende uddannelse på en af Kulturministeriets institutioner har modtaget arbejdsløshedsdagpenge. Det bemærkes i den forbindelse, at den nyuddannede har ret til optagelse i en a-kasse på baggrund af sin afsluttede uddannelse, uanset om vedkommende har ønsket optagelse på et særligt kompetenceudvidende forløb eller ej. Den nyuddannede skal således – ligesom alle andre nyuddannede – søge om optagelse i en a-kasse senest 2 uger efter uddannel-

sens afslutning, hvis vedkommende ønsker at være medlem af en a-kasse og erhverve dagpengeret med dimittendrettigheder efter en karenperiode på 1 måned. Karenperioden løber uafhængigt af, om den pågældende er optaget på et særligt forløb, og den nyuddannede vil således normalt være berettiget til arbejdsledighedsdagpenge umiddelbart efter afslutning af det særlige kompetenceudvidende forløb, hvis den nyuddannede i øvrigt opfylder betingelserne for ret til dagpenge. Det samme gør sig gældende, hvis den nyuddannede afmelder sig det kompetenceudvidende forløb eller afbryder dette før tid og i stedet for melder sig ledig og stiller sig til rådighed for arbejdsmarkedet.

Som det fremgår oven for under afsnit 2.4. De nye reglers ikrafttræden foreslås lovforslaget suppleret med en overgangsregel, hvorefter nyuddannede, der færdiggør deres uddannelse efter 1. januar 2010, men inden lovens foreslåede ikrafttræden den 1. februar 2010, får mulighed for at blive optaget på de særlige kompetenceudvidende forløb. Denne målgruppe foreslås undtaget fra lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 2 - 4, hvorefter man skal have søgt de særlige kompetenceudvidende forløb, inden man har afsluttet sin forudgående uddannelse, og at man skal tage det særlige kompetenceudvidende forløb i umiddelbar forlængelse af den forudgående uddannelse. Den enkelte nyuddannede i denne målgruppe må dog fortsat træffe et valg, om vedkommende ønsker et særligt kompetenceudvidende forløb, eller om vedkommende ønsker at stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet med heraf følgende dagpengeret, jf. lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 5, hvorefter ansøgeren ikke må have modtaget dagpenge i perioden mellem afslutningen på den forudgående uddannelse og det særlige kompetenceudvidende forløb.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, regioner, og kommuner

I henhold til aftalen om finansloven for 2010 mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der i 2010 afsat 20 mio. kr. til særlige kompetenceudvidende forløb.

Af disse 20 mio. kr. anvendes 15,6 mio. kr. til særlige forløb på universiteterne, 0,7 mio. kr. anvendes til særlige forløb på arkitekt- og designskolerne samt Danmarks Biblioteksskole, 3,0 mio. kr. anvendes til særlige forløb på professionshøjskolerne, erhvervsakademierne, ingeniørhøjskolerne og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, og 0,7 mio. kr. afsættes til administration i SU-styrelsen af den ny forsørgelsesydelse, som etableres ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven).

Der er endvidere i 2010 afsat 17 mio. kr. til forsørgelse til nyuddannede i de særlige kompetenceudvidende for-

løb, der i niveau og regler svarer til SU, jf. det samtidig fremsatte lovforslag om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte (SU-loven).

Midlerne finansierer de særlige kompetenceudvidende forløb, der gennemføres i perioden 1. februar 2010-31. januar 2011.

Fordelingen af midlerne mellem ressortministerierne er foretaget på baggrund af en foreløbig vurdering af målgruppens størrelse under hensyntagen til, hvilke videreuddannelsesmuligheder i form af hele videregående uddannelser, de nyuddannede har adgang til. Når målgruppens størrelse og søgemønstre kendes, er der mulighed for at omfordele ressourcer fra et ressortministerium til et andet, med det formål at sikre en optimal fordeling af ressourcerne på tværs af ressortministerierne. En eventuel omfordeling skal holdes inden for den samlede ramme.

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren fordeler rammen inden for de tre ressortområder på de institutioner, der ønsker at udbyde særlige forløb til de nyuddannede.

Fordeling af midler til særlige kompetenceudvidende forløb sker under hensyntagen til geografisk og uddannelsesmæssig spredning af det samlede udbud, hvor på arbejdsmarkedet der er mangel på arbejdskraft, og med henblik på at få udbudet fordelt over hele 2010.

Når en nyuddannet indskriver sig på et særligt forløb, udløser den pågældende nyuddannede et tilskud til den pågældende uddannelsesinstitution. Tilskuddets størrelse er afhængigt af forløbets omfang i ECTS-point og taksten for den heltidsuddannelse, hvis fag det særlige forløb sammensættes med udgangspunkt i.

Institutionerne kan ikke modtage tilskud til særlige forløb ud over den tildelte ramme. Hvis institutionen ikke udnytter den ramme, den har fået tildelt til gennemførelse af særlige forløb, skal institutionen så tidligt som muligt informere ressortministeriet herom. Uforbrugte midler skal tilbagebetales til det pågældende ressortministerium.

En deltager kan maksimalt udløse et tilskud svarende til 30 ECTS-point.

Universiteter, Danmarks Biblioteksskole, arkitekt- og designskolerne, professionshøjskoler, erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole udarbejder ansøgninger til de særlige forløb, som de ønsker at udbyde. Ressortministerierne behandler de indkomne ansøgninger.

Både udarbejdelse og behandling af ansøgninger om midler til særlige kompetenceudvidende forløb er for-

bundet med administration for henholdsvis institutionerne og ressortministerierne.

Vejledning af de nyuddannede, der er i den afsluttende fase af deres uddannelse, herunder vejledning om eventuel deltagelse i et særligt kompetenceudvidende forløb, og behandling af ansøgninger om optagelse på et forløb er forbundet med administration for institutionerne. Disse opgaver vil dog indgå som en del af de opgaver, som institutionerne almindeligvis varetager som led i studievejledningen og uddannelsesadministrationen.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet det dog bemærkes, at lovforslaget i den aktuelle beskæftigelsessituation bidrager til at sikre, at de nyuddannedes kompetencer vedligeholdes til gavn for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgere.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

7. Lovforslagets forhold til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Høring

Lovforslaget er i forbindelse med fremsættelsen sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, ACE Danmark - Akkrediteringsinstitutionen, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademisk Arkitektforening, Akademikernes Centralorganisation, Ankenævnet for

Uddannelsesstøtten, Børne- og ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), CIRIUS, Danish Institute for Study Abroad, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Konservative Studerende, Danmarks Liberale Studerende, Danmarks Lærerforening, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Skoleforening for Sydslesvig, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Designere, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Fagligt Fælles Forbund, Forbundet af Offentlige Ansatte (FOA), Foreningen til Unge Handelsmænds Uddannelse, Frit Forum – Socialdemokratiske Studerende, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledning (FUE), Handelshøjskolen i København, Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS-A), HK/Kommunal, HK/Stat, It-Universitetet i København, Kommunernes Landsforening, Konkurrencestyrelsen, Kulturministeriets Rektorer (KUR), Københavns Universitet, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lederforsamlingen, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Lærernes Centralorganisation, Lærerstuderendes Landskreds, Nævnet om Støtteberettigede Uddannelser i Udlandet, Professionshøjskolernes Rektorkollegium, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rådet for større IT-sikkerhed, Socialpædagogernes Landsforbund, Studenterrådgivningen, Studierådet for Ingeniørstuderende i Danmark, SU-rådet, Syddansk Universitet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning og Udlændingesservice.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser / mindre udgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	På finansloven for 2010 er der afsat 20 mio. kr. til særlige kompetenceudvidende forløb. Af disse anvendes 15,6 mio. kr. til særlige forløb på universiteterne, 0,7 mio. kr. anvendes til særlige forløb på arkitekt- og designskolerne samt Danmarks Biblioteksskole, 3,0 mio. kr. anvendes til særlige forløb på professionshøjskolerne, erhvervsakademierne, ingeni-

		ørhøjskolerne og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, 0,7 mio. kr. afsættes til administration i SU-styrelsen af den ny forsørgelsesydelse, som etableres ved det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af SU-loven. Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Udarbejdelse af udbudsansøgninger fra uddannelsesinstitutioner og ministeriernes behandling af disse ansøgninger er forbundet med administration. Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for regioner og kommuner.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet det dog bemærkes, at lovforslaget i den aktuelle beskæftigelsessituation bidrager til at sikre, at de nyuddannedes kompetencer vedligeholdes til gavn for erhvervslivet.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet det dog bemærkes, at lovforslaget i den aktuelle beskæftigelsessituation bidrager til at sikre, at de nyuddannedes kompetencer vedligeholdes til gavn for erhvervslivet.	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgere.	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1.

Det foreslås, at universiteter, professionshøjskoler, erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Biblioteksskole og arkitekt- og designskolerne kan udbyde særlige kompetenceudvidende forløb til nyuddannede. Afgrænsningen af uddannelsesinstitutioner er foretaget på baggrund af, hvilke institutioner der kan udbyde særlige forløb, som

navnlig er indholdsmæssigt relevante og derved kan bidrage til at supplere de nyuddannedes faglige kompetencer.

Til stk. 2.

Det foreslås, at de særlige forløb sammensættes med udgangspunkt i fag, som er en afgrænset faglig del af de uddannelser, som den udbydende uddannelsesinstitution er godkendt til at udbyde på heltid. Formålet med de særlige forløb, er blandt andet at forbedre deltagerens muligheder for at finde beskæftigelse. Derfor skal de særlige forløb udbygge deltagerens kompetencer i for-

hold til aktuelle jobmuligheder. Sigtet er at give den enkelte institution en frihed inden for uddannelsesreglerne til at tilrettelægge et særligt forløb med et andet indhold og en anden længde end de normale udbudte heltidsfag eksempelvis i forhold til en særlig udvalgt målgruppe. Et forløb kan således omfatte fagspecifikke kurser, der er undervisningsforløb af 1-4 ugers varighed på heltid, som bygger på elementer fra godkendte heltidsuddannelser. Den nyuddannede vil skulle opfylde adgangskravene, der er fastsat for den uddannelse, som de enkelte fag, der indgår i det særlige forløb, tager udgangspunkt i, og som den nyuddannede indskrives på, jf. forslaget § 2, stk. 1, nr. 7.

På universitetsområdet kan et særligt forløb helt eller delvist bestå af projektorienterede forløb, jf. §§ 18 og 24 i bekendtgørelse nr. 338 af 6. maj 2004 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne. Dette kunne eksempelvis være projektorienterede forløb med tilknytning til en privat eller offentlig virksomhed. På Kulturministeriets område vil et særligt forløb tilsvarende helt eller delvis kunne bestå af projektorienterede forløb eksempelvis i tilknytning til en privat eller offentlig virksomhed. På Undervisningsministeriets område kan et særligt forløb også omfatte projektorienterede undervisningsforløb, hvor den studerende udbygger sin faglige profil i tilknytning til en privat eller offentlig virksomhed.

Et særligt forløb tilrettelægges på heltid svarende til 30 ECTS-point for et forløb af et halvt års varighed. Et særligt forløb kan også være kortere end 6 måneder. Et kortere forløb, der eksempelvis har en varighed på 4 måneder svarende til 20 ECTS-point, har ud over reduktion i tilskuddet den konsekvens, at der kun kan opnås ret til forsørgelsesydelsen i 4 måneder, jf. det samtidigt fremsatte forslag om ændring af SU-loven (støtte til særlige kompetenceudvidende forløb).

Til § 2

Til stk. 1.

Det foreslås, at der skal gælde en række betingelser for optagelse på de særlige forløb. I nr. 1 foreslås det, at det skal være en betingelse, at ansøger har dansk statsborgerskab eller ved adgang til uddannelse har et retskrav på ligestilling med danske statsborgere. Formuleringen understreger den gældende retstilstand for personers adgang til gratis uddannelse i Danmark fastsat i anden lovgivning. Dette følger for så vidt angår universitetsuddannelserne af universitetslovens § 19, stk. 5, og bekendtgørelse nr. 1373 af 10. december 2007 om tilskud og regnskab m.v. ved universiteterne, på Undervisningsministeriets område og for så vidt angår

professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser af § 24, stk. 4, i lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 849 af 8. september 2009, § 24, stk. 4, i lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 850 af 8. september 2009, § 22, stk. 4, i lov om medie- og journalisthøjskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 851 af 8. september 2009, samt § 35, stk. 1, i lov nr. 207 af 31. marts 2008 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt lov nr. 333. af 18. maj 2005 om stipendier til visse udenlandske studerende ved korte og mellemlange videregående uddannelser. På Kulturministeriets område henvises der til bekendtgørelse nr. 407 af 5. maj 2009 om opkrævning af betaling fra udenlandske studerende på Kulturministeriets videregående uddannelser.

Målgruppen præciseres nærmere i de regler, den pågældende minister fastsætter efter § 3. Der henvises endvidere til bemærkningerne til denne bestemmelse.

I nr. 2 foreslås det, at det skal være en betingelse for optagelse, at ansøger enten er ved at afslutte sin første kandidatuddannelse, overbygningsuddannelse på designskolerne eller tilsvarende afsluttende uddannelse fra en af Kulturministeriets videregående uddannelsesinstitutioner (Kunstakademiets Billedkunstskoler, Statens Teaterskole og Den Danske Filmskole), professionsbacheloruddannelse eller erhvervsakademiuddannelse. En ansøger er ved at afslutte en uddannelse, når ansøgeren har tilmeldt sig den eller de prøver, der indgår i den afsluttende eksamen. Ved kandidater forstås både kandidater fra universiteterne og Kulturministeriets institutioner. Omvendt er bachelorer fra disse institutioner ikke omfattet. Ved professionsbachelorer forstås både professionsbachelorer fra Undervisningsministeriets og Økonomi- og Erhvervsministeriets område. Tilsvarende er overbygningsuddannelser ved designskolerne omfattet, mens grunduddannelserne ved designskolerne ikke er omfattet.

Kravet om at begrænse optagelsen til ansøgere, der færdiggør den første uddannelse på et bestemt niveau, er begrundet i, at personer, der har afsluttet to eller flere uddannelser på samme niveau, og som fortsat oplever ledighed, næppe har behov for flere uddannelsesmæssige kompetencer for at finde beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Hensigten med loven er netop at give de nyuddannede præcis de supplerende kompetencer, der vil gøre dem tilstrækkeligt attraktive på arbejdsmarkedet, ikke at forlænge deres uddannelsesforløb unødigt.

Formuleringen betyder videre, at en ansøger, der tidligere har gennemført en erhvervsakademiuddannelse, og som nu er ved at afslutte en kandidat- eller en professionsbacheloruddannelse, vil opfylde betingelsen for

at søge optagelse på det særlige kompetenceudvidende forløb. Den nyuddannede kan således frit vælge mellem alle særlige forløb, der udbydes - under forudsætning af at vedkommende opfylder de almindelige adgangskrav for det udbudte forløb og de resterende betingelser fastsat i loven, jf. lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 7.

I nr. 3 foreslås det, at ansøgning om optagelse indgives inden afslutningen af de oven for nævnte uddannelsesforløb. De nyuddannede skal således inden afslutningen af deres videregående uddannelse beslutte, om de vil søge optagelse på et særligt forløb og indsende ansøgning herom, jf. dog § 6, stk. 3, eller om den pågældende hellere vil søge ud på arbejdsmarkedet. Den nyuddannede indskrives på det særlige forløb med virkning fra ansøgningstidspunktet.

Regler om ansøgninger vil blive nærmere præciseret i de regler, der fastsættes i medfør af lovforslagets § 3.

I nr. 4 foreslås det, at de særlige forløb skal ligge i umiddelbart forlængelse af den afsluttede videregående uddannelse, og at forløbene først kan påbegyndes efter afslutningen af den forudgående videregående uddannelse. Bestemmelsen skal læses i forlængelse af betingelsen i nr. 3, idet det er tiltænkt, at venteperioden mellem uddannelsens afslutning og påbegyndelse af et særligt forløb ikke må være for langstrakt. Ved umiddelbar forlængelse menes således, at det særlige forløb normalt skal være påbegyndt senest 1 måned efter, at ansøgeren har afsluttet sin uddannelse. Dog kan der i sommerperioden grundet uddannelsesinstitutionernes semesterstruktur gå længere tid, ligesom det kan være vanskeligt at få begyndt alle det kommende forårs særlige kompetenceudvidende forløb umiddelbart efter lovens ikrafttræden den 1. februar 2010. Da der ikke på nuværende tidspunkt er et nærmere overblik over det forventede antal og omfang af de særlige udbudte forløb, vil den pågældende minister fastsætte nærmere regler i medfør af lovforslagets § 3 om den maksimale længde for tidspunktet for uddannelsens afslutning til det særlige forløb påbegyndes.

I nr. 5 foreslås det, at ansøger ikke må have modtaget arbejdsløshedsdagpenge efter afslutningen af den uddannelse, hvorfra der søges optagelse på et kompetenceudvidende forløb. Dette vil ansøger skulle oplyse om ved indgivelse af sin ansøgning, jf. de regler der vil blive fastsat i medfør af § 3.

Det foreslås som nævnt ovenfor, at de særlige kompetenceudvidende forløb skal ligge i umiddelbar forlængelse af den forudgående uddannelse, jf. nr. 2, og det er derfor heller ikke muligt at få adgang til de særlige kompetenceudvidende forløb efter en ledighedsperiode på arbejdsløshedsdagpenge. Den nyuddannede må såle-

des træffe et personligt valg om, hvorvidt vedkommende ønsker et særligt forløb eller ønsker at stille sig til rådighed for arbejdsmarkedet og få dagpenge.

Det foreslås således at være afgørende for adgang til de særlige forløb, at den nyuddannede ikke efter afslutningen af sin forudgående kandidat-, professionsbachelor-, erhvervsakademiuddannelse eller overbygningsuddannelse eller afsluttende uddannelse på Kulturministeriets område har modtaget arbejdsløshedsdagpenge, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.5.

I nr. 6 foreslås det, at de særlige forløb skal bibringe ansøgeren kompetencer inden for nye fagområder i forhold til de faglige kompetencer, som ansøgeren har opnået ved gennemførelsen af den adgangsgivende uddannelse, som der søges fra. Eksempler herpå er en civilingeniør, designer eller cand.mag., der optages på et forløb, der omfatter fag inden for erhvervsøkonomi eller kommunikation; en civilingeniør, der udbygger sin faglige profil med miljøteknologi; en arkitekt, der udbygger sin faglige profil med kompetencer inden for digital styring af byggeri; en diplomingeniør, der udbygger sin faglige profil med forretningsmæssige kompetencer; en produktionsteknolog, der udbygger sine merkantile kompetencer inden for f.eks. markedsføring og iværksætteri eller en skibsofficer, der udbygger sine kompetencer f.eks. med miljøteknologiske fag eller inden for iværksætteri. Uddannelsesinstitutionen vil foretage en vurdering ud fra en sammenligning af indholdet af det ønskede særlige kompetenceudvidende forløb med den fagrække, ansøgeren har på sin forudgående uddannelse.

I nr. 7 foreslås det, at ansøger skal opfylde de almindelige adgangskrav, som gælder for de fag, som det særlige kompetenceudvidende forløb er sammensat med udgangspunkt i. Betingelsen er begrundet i, at ansøgeren skal have de faglige forudsætninger for at kunne gennemføre det pågældende særlige forløb.

I nr. 8 foreslås det, at optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb er et tilbud til nyuddannede, hvor der ikke findes relevante videreuddannelsesmuligheder i form af hele kompetencegivende uddannelser. Betingelsen medfører, at tilbuddet om optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb alene retter sig mod nyuddannede fra erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelser, hvor der ikke umiddelbart er relevante videreuddannelsesmuligheder. Det vil sige, hvor der ikke er adgang til en hel videregående uddannelse inden for samme fagområde, som anses at udgøre en naturlig overbygning på erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelsen.

Til stk. 2.

Det foreslås, at ansøgning om optagelse på et særligt kompetencegivende forløb skal indgives til den uddannelsesinstitution, der udbyder forløbet. Det præciseres videre, at afgørelse om optagelse træffes af denne uddannelsesinstitution.

Til § 3

Til stk. 1.

Det foreslås, at ministeren for videnskab, teknologi og udvikling får bemyndigelse til at fastlægge nærmere regler for særlige kompetenceudvidende forløb på universiteterne om optagelse, herunder om ansøgningens form, og om adgang til at klage over afslag på optagelse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at kun gennemførelse af nærmere bestemte universitetsuddannelser skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb, jf. § 1, stk. 2. Ministeren kan desuden fastsætte en frist for, hvornår det særlige forløb senest må være påbegyndt i forhold til tidspunktet for ansøgernes afslutning af deres uddannelse.

Ministeren vil, jf. bemyndigelsens 2. pkt., fastsætte regler om, at de enkelte uddannelsesaktiviteter følger de generelle regler for deltidsuddannelse, jf. bekendtgørelse nr. 1188 af 7. december 2009 om deltidsuddannelse ved universiteterne, samt de generelle regler for uddannelse – blandt andet eksamensbekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 867 af 19. august 2004 med senere ændringer. Som følge af fastsættelsen af disse regler vil det herefter gælde, at hvor der er flere ansøgere end pladser på særlige forløb, sker udvælgelse efter et ”først til mølle”-princip bestemt efter tidspunktet for modtagelsen af ansøgningen. Yderligere vil ovenstående regelfastsættelse medføre, at de nyuddannede har krav på at kunne fuldføre et forløb, som en institution har indskrevet dem på, og få et bevis for den beståede aktivitet. Desuden vil den nyuddannedes retsstilling for så vidt angår klagemuligheder ved optag blive nærmere fastsat, svarende til de regler, der gælder for optag ved andre universitetsuddannelser.

Ministeren vil, jf. bemyndigelsens 3. pkt., fastsætte, hvilke universitetsuddannelser der skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb. De pågældende ministre vil offentliggøre foreløbige lister over de kandidatuddannelser, overbygningsuddannelser, og tilsvarende afsluttende uddannelser på Kulturministeriets område, professionsbacheloruddannelser og erhvervsakademiuddannelser, hvorfra de nyuddannede har adgang til at blive optaget på et særligt kompetenceudvidende forløb. Listerne omfatter

uddannelser, hvor de nyuddannede er hårdest ramt af ledighed. Ministeren træffer beslutningen om, hvilke uddannelser der giver adgang til særlige forløb efter høring af arbejdsmarkedets parter.

Til stk. 2.

Det foreslås tilsvarende, at undervisningsministeren fastsætter nærmere regler for de særlige kompetenceudvidende forløb på professionshøjskoler, erhvervsakademier, ingeniørhøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, regler om ansøgning om optagelse samt om adgang til at klage over afslag på optagelse. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at kun gennemførelse af nærmere bestemte erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser skal kunne danne grundlag for optagelse på de særlige kompetenceudvidende forløb. Ministeren kan desuden fastsætte en frist for, hvornår det særlige forløb senest må være påbegyndt i forhold til tidspunktet for ansøgernes afslutning af deres uddannelse. For professionsbacheloruddannelser på Økonomi- og Erhvervsministeriets område vil reglerne blive fastsat efter drøftelse med økonomi- og erhvervsministeren.

Det fastsættes videre, at de særlige kompetenceudvidende forløb følger de generelle regler for videregående uddannelser, herunder Undervisningsministeriets eksamensbekendtgørelse for erhvervsrettede uddannelser, jf. bekendtgørelse nr. 782 af 17. august 2009, samt generelle regler for uddannelser tilrettelagt under åben uddannelse, bortset fra regler om deltagerbetaling. Som følge af fastsættelsen af disse regler vil det herefter gælde, at hvor der er flere ansøgere end pladser på særlige forløb, vil udvælgelse skulle ske efter et ”først til mølle”-princip, hvor det afgørende er tidspunktet for modtagelsen af ansøgningen. Yderligere vil ovenstående regelfastsættelse medføre, at de nyuddannede har krav på at kunne fuldføre et forløb, som en institution har indskrevet dem på, og få et bevis for det beståede forløb. Desuden vil den nyuddannedes retsstilling for så vidt angår klagemuligheder ved optag blive nærmere fastsat, svarende til de regler, der gælder for optag ved andre videregående uddannelser.

Til stk. 3.

Det foreslås, at kulturministeren fastsætter nærmere regler for de særlige kompetenceudvidende forløb på arkitekt- og designskolerne og Danmarks Biblioteksskole. Kulturministeren vil, jf. bemyndigelsens 2. pkt., fastsætte regler om, at de enkelte uddannelsesaktiviteter følger de generelle regler for uddannelse, jf. lov nr. 289 af 27. april 1994 om videregående kunstneriske uddan-

nelsesinstitutioner under Kulturministeriet med senere ændringer, lov nr. 17 af 14. januar 1998 om Danmarks Biblioteksskole med senere ændringer samt de generelle regler for arkitekt- og designuddannelserne samt biblioteksuddannelserne blandt andet uddannelsesbekendtgørelserne om arkitektuddannelsen ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitektskole og Arkitektskolen i Aarhus, jf. bekendtgørelse nr. 531 af 27. juni 2002 med senere ændringer, bekendtgørelse om designuddannelserne ved Danmarks Designskole og Designskolen Kolding, jf. bekendtgørelse nr. 617 af 27. juni 2003 med senere ændringer og uddannelsesbekendtgørelse om biblioteksuddannelserne ved Danmarks Biblioteksskole, jf. bekendtgørelse nr. 740 af 30. juni 2008. Ministeren kan desuden fastsætte en frist for, hvornår det særlige forløb senest må være påbegyndt i forhold til tidspunktet for ansøgerens afslutning af deres uddannelse.

Til § 4

Det foreslås, at ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren efter ansøgning kan yde tilskud til de kompetenceudvidende forløb. De pågældende ministre fordeler den ramme til særlige kompetenceudvidende forløb, der er afsat på finansloven, til de institutioner, der har ansøgt om at udbyde særlige forløb. I ansøgningen beskriver institutionerne, hvilke særlige forløb de ønsker at udbyde, hvilke nyuddannede disse forløb retter sig mod, samt hvor mange særlige forløb institutionerne ønsker at udbyde.

Udmøntningen af rammen sker på baggrund af de takster, der er fastsat på finansloven på Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings og Undervisningsministeriets områder for de heltidsuddannelser, hvis fag forløbene er sammensat af. På Kulturministeriets område gælder de takster, som er fastsat i de gældende resultatkontrakter med ministeriets uddannelsesinstitutioner for de heltidsuddannelser, hvis fag forløbene sammenfattes med udgangspunkt i.

Et forløb udløser tilskud på baggrund af de fag, forløbet sammensættes med udgangspunkt i. Et forløb, der er sammensat af fag, der samlet omfatter 20 ECTS-point, udløser et tilskud svarende til 20 ECTS-point.

Når en nyuddannet indskrives på et særligt forløb, får uddannelsesinstitutionen et tilskud svarende til forløbets omfang i ECTS-point og de hertil svarende takster jf. ovenfor. Tilskuddet er derfor ikke afhængigt af, om det særlige kompetenceudvidende forløb består.

Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren vil prioritere de indkomne ansøgninger fra de pågældende uddannel-

sesinstitutioner under hensyntagen til indholdet af kompetenceudvidende forløb, geografisk og uddannelsesmæssig spredning af det samlede udbud og hvor på arbejdsmarkedet, der er mangel på arbejdskraft. Fordelingen af midler udmeldes til institutionerne i tilskudstilsagn. I tilsagnet til den enkelte institution anføres, hvilke særlige kompetenceudvidende forløb institutionen er forpligtet til at udbyde.

Fordelingen af midler skal ske under hensyn til, at der oprettes tilbud til alle relevante grupper af nyuddannede, og at tilbuddene har en rimelig geografisk spredning. Fordelingen sker desuden under hensyntagen til, at der skal være udbud af særlige forløb i hele 2010.

Til § 5

Det foreslås, at ministeren for videnskab, teknologi og udvikling, undervisningsministeren og kulturministeren kan pålægge uddannelsesinstitutioner på vedkommendes område at udbyde de særlige forløb. Muligheden for påbud er, som det fremgår af forslaget, tiltænkt at sikre et landsdækkende udbud af disse særlige kompetenceudvidende forløb, men også i tilfælde af at der ikke oprettes tilbud til alle relevante grupper af nyuddannede. Idet det er tiltænkt, at de afsatte midler så vidt muligt skal anvendes, kan et påbud om udbud af kursusforløb ligeledes komme på tale, hvis antallet af udbudte pladser viser sig begrænset i forhold til størrelsen af de tilgængelige tilskudsmidler. Et eventuelt påbud kan også tilsikre, at det relevante udbud er til stede i hele 2010.

Til § 6

Til stk. 1.

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. februar 2010. Den foreslåede dato er fastsat med henblik på, at lovens ordning med særlige kompetenceudvidende forløb kan iværksættes hurtigst muligt. Stadfæstelsen foreslås af samme hensyn at kunne ske straks efter vedtagelsen.

Til stk. 2.

Det foreslås, at alle nyuddannede, der har afsluttet deres uddannelse efter den 1. januar 2010, kan blive omfattet af forslaget. Dette skal ses i sammenhæng med semesterstrukturen på navnlig universiteternes og arkitektskolernes kandidatuddannelser, hvorfor det må forventes, at der er en betydelig gruppe af nyuddannede, som færdiggør deres uddannelse i januar 2010, altså før lovens ikrafttræden, og som derfor heller ikke vil opfylde de foreslåede betingelser i § 2, stk. 1, nr. 2 og 3, om, at ansøgeren skal være ved at afslutte sin uddannelse og

indgive ansøgningen inden afslutningen. For ikke at udelukke denne gruppe fra det nye tilbud foreslås det, at loven får virkning for nyuddannede, der har afsluttet deres uddannelse efter den 1. januar 2010.

Til stk. 3.

Da denne gruppe ligesom øvrige ansøgere hurtigst muligt bør træffe valget, om de vil gøre brug af de særlige kompetenceudvidende forløb, eller om de i stedet vil gå på dagpenge og søge job på arbejdsmarkedet, foreslås det, at de senest den 1. marts 2010 skal have søgt om et særligt kompetenceudvidende forløb. Når fristen sættes relativt sent i forhold til kravet i lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 4, om, at det særlige kompetenceudvidende forløb skal ligge i umiddelbar forlængelse af den forudgående uddannelse, er det fordi, det ikke kan forventes, at alle de kompetenceudvidende forløb i forårssemestret kan sættes i værk allerede fra lovens ikrafttræden den 1. februar 2010.

Til stk. 4.

Det foreslås, at personer, der har påbegyndt et forløb efter denne lov, har ret til at færdiggøre dette forløb efter lovens regler, selvom forløbet afsluttes efter lovens gyldighedsperiode.

Ordnningen skal løbe i 1 år. Institutionerne får tilskud til udbud af særlige forløb i forårssemestret og efterårssemestret 2010, og aktiviteten er derfor tilrettelagt sådan, at forløbene som hovedregel vil være afsluttet inden for 1 år. Overgangsreglen er indsat for at sikre, at deltagerne i de særlige forløb kan færdiggøre forløbet, hvis der opstår tilfælde, hvor forløbet forlænges, for eksempel fordi en deltager skal til omprøve senere end den 31. januar 2011 på grund af sygdom, eller fordi den pågældende ikke bestod eksamen i første forsøg.

Til § 7

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Afgrænsningen er begrundet i, at både beskæftigelsespolitik og de videregående uddannelser er særanliggende for Færøerne og Grønland.